

51602371 : สาขาวิชาการประกอบการ

คำสำคัญ : วาทกรรม / ความงาม / ความเป็นตัวตน / พนักงานสายการบินแอร์ไชน่า

อมรรัตน์ ชินสรรเพชญ : วาทกรรมความงามและความเป็นตัวตนของพนักงานหญิงสายการบินแอร์ไชน่า. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์. 91 หน้า.

การวิจัยฉบับนี้มุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจเรื่อง “วาทกรรมความงาม” ของผู้หญิงวัยทำงานในฐานะที่ความสวยความงามเป็นองค์ประกอบสร้างทางสังคม ผู้ให้ข้อมูลหลักคือพนักงานหญิงภาคพื้นดินของสายการบินแอร์ไชน่าจำนวน 16 คน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ ศึกษาถึง วาทกรรมความงามและความเป็นตัวตนของพนักงานหญิงสายการบินแอร์ไชน่าผ่านวัฒนธรรมการบริโภค และศึกษาถึงวัฒนธรรมการบริโภคผ่านวาทกรรมความงามในสังคมบริโภคนิยมของพนักงานหญิงสายการบินแอร์ไชน่า

การบริโภคข่าวสารข้อมูลตามสื่อต่าง ๆ ที่ระบบทุนนิยมในสังคมบริโภคนิยมได้ใช้ร่างกายของผู้หญิงแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าในธุรกิจเกี่ยวกับความสวยความงาม ที่สมัยปัจจุบันนี้ความงามไม่ใช่เป็นสิ่งที่ต้องการจะเป็นของผู้หญิง แต่ความงามกลายเป็นสิ่งจำเป็นของผู้หญิงไปแล้ว สถานภาพ ภาพลักษณ์และบทบาทของผู้หญิงก็ได้เปลี่ยนแปลงไปตามโลกตะวันตกมากขึ้น เช่นการบริโภคสินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ การรับค่านิยมเรื่องความงามทางรูปลักษณ์ของร่างกาย สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอภาพของการบริโภคข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่ถูกจัดสรรจากระบบทุนนิยม โดยใช้กลไกในการสื่อภาพความหมายของผู้หญิงสวยและทางเลือกวิธีการปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความงาม ทำให้เกิดการกระตุ้นความต้องการในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ของตนเองให้เป็นไปตามอุดมคติ

โดยผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติการเพื่อความงามนั้นพนักงานหญิงเหล่านี้ได้ใช้ความรู้ที่ตนเองมีและข้อมูลที่ได้ศึกษาเพิ่มมาเลือกวิธีปฏิบัติที่ที่เหมาะสมกับตนเอง โดยใช้ข้อมูลความรู้ทางด้านโภชนาการ การควบคุมดูแลเรื่องการบริโภคอาหาร การดูแลร่างกายด้วยการออกกำลังกาย การใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและการเลือกใช้ชีวิตการสัลยกรรมบนใบหน้าเพื่อความงามตามสมัยนิยม เพื่อความพึงพอใจมั่นใจในตนเองและเพื่อการสร้างความเป็นตัวตนเรื่องความงามที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมบริโภคนิยม โดยในการสร้างความงามที่เหมาะสมกับตนเองนั้นเพื่อใช้ร่างกายของตนเป็นทุนในการประกอบอาชีพ การได้รับการยอมรับและมีสถานภาพที่ดีในสังคม

สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

51602371 : MAJOR : ENTREPRENEURSHIP

KEY WORDS : DISCOURSE / BEAUTY / IDENTITY / AIR CHINA WOMAN STAFF

AMORN RAT CHINSANPETCH : DISCOURSE BEAUTY AND IDENTITY OF AIR CHINA WOMAN STAFF. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. PHITAK SIRIWONG, Ph.D. 91 pp.

The purpose of thesis was to provide an understanding about “discourse beauty” of working women as it was a social component. The main informant was 16 woman staffs of Air China. These women came from different background of society, family, culture, and financial status. The objective of research was to study a discourse beauty and identity of Air China woman staff through the culture of consumption, and to study this culture through the discourse beauty in consumer society of these women. Being beautiful under man’s ideal had made woman think that beauty was matched to womanhood and that it represented her value.

As current news consummation from media, the capitalism in consumer society used female body in beauty business to gain commercial benefit. The beauty was not anymore what woman wanted, but it became what they needed. Their status, image, and role had changed more and more over Western lifestyle such as goods consummation, or value on beauty of appearance. These were a part of image of news consummation from media influenced by capitalism. It showed an image of beautiful woman and approaches which gave them beauty. This motivated the demand of practical self-appearance improvement over the ideal.

According to the result, it was found that the staff woman applied the acquired knowledge to choose the best approach. They could use information of nutrition, diet control, exercise, supplements, or chose to do surgery on face as a modish way in order to convince them and to create identity of beauty which corresponded to value of consumer society. These women created their suitable beauty to use the body as an essence for an occupation, good social status and acceptance.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนวนลิขสิทธิ์

Program of Entrepreneurship Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “วาทกรรมความงามและความเป็นตัวตนของพนักงานหญิงสายการบินแอร์ไชน่า” ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความเมตตากรุณาของ ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อชี้แนะให้ความช่วยเหลือในหลายสิ่งหลายอย่าง ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กัญญา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.สันติภาพ คำสะอาด กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้ความกระจ่างในเชิงวิชาการ และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบคุณพนักงานหญิงสายการบินแอร์ไชน่า สำนักงานประเทศไทยทุกท่าน ที่สละเวลาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณนันทเมย จินบุบผา ที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ การประกอบการ รุ่นที่ 1 ทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้กันและกันตลอดมา ทั้งในยามเหน็ดเหนื่อยและท้อแท้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อวัชรพล คุณแม่ศุภีพร ชินสรรเพชญ บุปการี ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ข้าพเจ้าและคุณนพพร ชินสรรเพชญ น้องชายที่คอยเป็นกำลังเคียงข้างเสมอมา